

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

November 7: a szocialista forradalom napja

Harminc éves múlt után ezekben a napokban emlékezünk meg mi és velünk együtt az egész haladó gondolkozású világ, a hatalmas szovjet nép 1917 évi októberi szocialista forradalmáról. Ez a forradalom nemcsak Oroszország népei számára hozott győztes változást és fordulatot, amihez hasonlót nem ismer a történelem, hanem mindaz, ami 1917 év óta a Szovjetunióban történt, a világ népei számára a jövő fejlődés útját jelölte meg. Midőn ezt halljuk, önkénytelenül az a kérdés merül fel, vajjon ez a nagy forradalmi fordulat csupán abból állott, hogy a cárizmust egy új rendszer követte és a régi vezetői helyett újak jöttek?

Az emberek könnyen hajlamosak így fogni fel a dolgot, de hiszen az érthető is. A történelem lapjait forgatva, sok forradalomról olvassunk, amelyek sikeresen végződött, de egyik vezető réteg helyett mindig egy másik jött. Az élet ment tovább, legfennebb az történet, hogy most más parancsolt a dolgozók millióinak, másnak fizették az adót és más célból kívánták a népet ágyú töltelék gyanánt.

Ha az októberi nagy szocialista forradalmat és annak jelentőségét vizsgáljuk, éppen az ellenkezőjét látjuk. E forradalomnak éppen abban van a nagy világtörténelmi jelentősége és hatása, hogy nem ez történt. Az októberi forradalommal egy új, eddig ismeretlen életforma keletkezett, mely az állam, társadalom és egyén életét teljesen új alapokra fektette és ezeknek alapján a népek egymáshoz való viszonya is megváltozott. Tehát a forradalom után Oroszország, illetőleg a Szovjetunió népei a régi imperiálista tőkés világból álléptek egy új szocialista világba. Míg a forradalom előtt a földesurak, tőkések, gyárosok tartották kezükben a hatalmat, addig a forradalom után az egész államhatalmat maga a nép, a dolgozók milliói vették kezükbe.

Az októberi szocialista forradalomban nem az történt, hogy a kizsákmányolók egyik csoportját felváltotta a másik. E változást a legszebben Sztalin így fogalmazta meg: „az októberi forradalom úgy tette fel a kérdést, hogy nem a kizsákmányolók egyik csoportját kell a másikkal felcserélni és nem a kizsákmányolás egyik formáját a másikkal felváltani, hanem meg kell szüntetni minden néven nevezendő elnyomást, régil és újat egyaránt.”

Akkor, amikor a földművesek a földet birtokukba vették, a gyárak pedig az állam kezelésébe kerültek, egyidejűleg új államforma is alakult ki, a szovjet-államforma. Ez az államforma a szocialista állam új típusa, amely a dolgozók számára meghozta a teljes gazdasági felszabadulást, az ország vezetésében való teljes részvételt, a népköztársaság felbresztését. Így a dolgozók milliói most már maguk kormányozzák az

országot.

A forradalom után hatalmas fejlődési lehetőség nyílt meg a Szovjetunióban. A cári Oroszország a forradalom előtt a világ egyik legelmaradottabb országa volt. Ma harminc évvel a Szovjet-államforma bevezetése után a világ legfejlettebb ipari és mezőgazdasági államává lett. Az októberi szocialista forradalom új alapokra fektette a tudományt, a művészetet, s egészen új rendszert teremtett az együtt

élő népek viszonyában is. A világ legelőbb nemzetiségével ma a Szovjetunió rendelkezik s mégis ebben az országban nyoma sincs a különböző népek ellenségeskedésének, sem elnyomásának.

Ma, amikor a dicsőséges októberi szocialista forradalomra emlékezünk és az elismerés zászlaját hajljuk meg a Szovjetunió népei előtt, ugyanakkor erőt kell merítenünk, hogy demokraciánk kifejlődése érdekében vívott harcunkat becsületesen elvégezzük népeink és országunk javára.

BENEDEK SÁNDOR
tanfőnök.

A magyarság a békét akaró népek mellett áll

A Magyar Népi Szövetség vármegyei intézőbizottsága és a helyi szervezetek kiküldöttjei az elmúlt kedden nagygyűlést tartottak. A nagygyűlésen megjelentek Kacsó Sándor, Imets János és Izsák Domokos képviselők, valamint a különböző szervezetek képviselői.

A nagygyűlést Imets János képviselő, vármegyei elnök nyitotta meg röviden vázolván a MNSz munkáját és annak fontosságát.

Imets János megnyitója után Kacsó Sándor, a MNSz országos alelnöke, vármegyének képviselője tartotta meg mindent átfogó beszédét, amelyben kitért úgy a kül-, mint a belpolitikai kérdésekre.

— A világ, — mondotta Kacsó Sándor — két táborra oszlott: a béke és a háború táborára. A béke táborában vannak a fejlődő demokrácia haladó országai, élükön a Szovjetunióval és a világ dolgozói, munkásai. A háború táborában a nyugati imperiálisták és csatlósai. A háború folyamán nagy mértékben meggazdagodott trösztvezérek vagyonukat újabb nagy nyereségekkel akarják gyarapítani és ezért szítják a háborús hangulatot és ezért szeretnék milliók vérének hullásával elérni gazdagodásukat. Háború nem lesz, mert nincsenek meg az előfeltételei és, mert a béke-pártja szívós küzdelemmel folytatja a végső győzelemig a harcot a világbéke teljes megteremtéséért. A haladó demokraciák országainak nem érdekük a háború.

— Ezekben az országokban éppúgy, mint a Szovjetunióban, az újjáépüléshez és a háborús sebek gyógyításához békére van szükség. A haladó demokraciák országainak ki kell építeni a szocialista államot és meg kell valósítani a nép fejlődésének érdekében

a szocialis gazdasági rendszert. Akik háborúra uszítanak, épp úgy tudják, hogy háború nem lesz, hanem igyekeznek nyugtalanságot, féltelmet ébresztetni ezeknek az országoknak a népei között, hogy ezzel a szocialista rendszer megvalósítását és az újjáépítést gáncsolják. Igyekeznek ellentéteket csinálni a különböző társadalmi rétegek között, vagy az esetleg meglévő ellentéteket kimélyíteni, hogy egymással szembeállítsák őket, polgárháborút idézzenek elő azért, hogy majd beavatkozhasanak és visszatillyessenek a rabszolgasorsba. Ezek igyekeznek mindenütt szabotálni a termelést és mindenütt rágalomokat, különböző valótlanosságokat állítani a Kommunista Pártokról, azokat, ha lehet, a kormányzástól kizárni, mert tudják, hogy a Kommunista Pártok azok, amelyek nem hagyják a demokrácia menetét gáncsolni.

— A magyarságnak és szervezetének, a Magyar Népi Szövetségnek, — folytatta tovább Kacsó Sándor — szoros együttműködést kell folytatnia a baloldali haladó pártokkal, elsősor-

ban a Kommunista Párttal, mert támogatást csak tőlük kaptunk és mert életünk fejlődését csak a demokrácia teljes győzelmétől várhat. A demokrácia győzelme a mi győzelmünk is. Annak megerősödése a mi erősségünk is és annak felemelkedése népünk felemelkedése is. Ezért kell nagyon vigyáznunk és ezért kell lelepleznünk azokat, akik a stabilizáció és az ország gazdasági megerősödése ellen vetének. A stabilizáció megvédése a magyarságnak, mint az összes dolgozó népeknek egyaránt fontos érdeke. Ennek érdekében fokoznunk kell mezőgazdasági és ipari termelésünket.

— Temesváron az országos kongresszus alkalmával az egész romániai magyarságnak hitet kell tennie arról, hogy szilárdan és tántoríthatatlanul a békepárt oldalán áll és ki kell jelentenie, hogy minden erejével szolgálja az ország gazdasági újjáépítését, a stabilizáció megvédését és a háború teljes kiküszöbölését. Én hiszem is, fejezte be beszédét Kacsó Sándor, hogy a magyarság, mint eddig is, kötelességét (Folytatása a 2. oldalon.)

„Adják át üdvözetemet az udvarhelyi székelyeknek.

Azon leszek, hogy a Székelyföld ipari cikkeivel el legyen látva és minden ilyenemű törekvésükben támogatni fogom”
mondotta dr. Grosa Péter miniszterelnök a Szövetkezeti Központ Országos értekezletén Vitán Zoltán UMGISz igazgatónak

Bukarestben a napokban volt a Federálék igazgatóinak országos értekezlete. A legfiatalabb Federálé nevében Kovács László és Vitán Zoltán üdvözölték az értekezleten résztvevő miniszterelnököket, aki hosszasan elbeszélgetett mindkettőjükkel. Felhívta az igazgatók figyelmét, hogy mindig közmegelegedéssel dolgozzanak. Közeli 20 perces beszélgetés után, melegen kezetszorítva az igazgatókkal, üdvözetét küldte az udvarhelyi székelyeknek,

(1. oldali cikkünk folytatása)

híven teljesíti és a haladó demokrácia záloga lesz.

Kacsó Sándor nagy tetszéssel fogadott beszéde után Szepesi Sándor országos végrehajtóbizottsági tag, országos szervező felelős gyakorlati szervezési kérdéseket világított meg.

Izsák Domokos képviselő a stábilizációt követő gazdasági törvényekkel és azok jelentőségével foglalkozott. Beszédében különösen hangsúlyozta a vármegye földműves képviselője a városi munkásság és a föld dolgozó népe közötti szoros kapcsolat minél jobban való kimélyítésének és a közös harcnak a szükségét.

Deák István ügyvezető elnök a vármegyei szervezet anyagi kérdéseit és munkatervét vázolta.

Ezek után a jelölőbizottság Izsák Domokos elnöklete alatt kijelölte a vármegye kiküldöttjeit a temesvári országos kongresszusra. A nagygyűlés több felszólalás után a jelölő bizottság jelölését nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

Beszéljenek a számok

Az októberi szocialista forradalom harminc éves évfordulóján nemcsak Moszkvában, a Szovjetunió fővárosában, hanem mindenütt az egész világon, nagy ünnepek keretében emlékeznek meg a nagy évfordulóról s mutatnak rá jelentőségére.

Szép szavak és ünnepies szövegek helyett vázoljuk fel néhány mondatban, mit jelent a forradalom a Szovjetunió népeinek.

Beszéljenek tehát a számok. **Mezőgazdaság.** — A forradalom előtt az évi átlag gabonatermés 75 millió tonna volt. 1937-ben a második öt-éves terv végén már 120 millió tonna, azaz 12 millió vagon. Az átlagtermés hektáronként 13 métermázsá.

A cukorrépatermelés 1913-tól 1937-ig megkétszereződött és 218 millió mázsát tett, hektáronként 235 mázsát. A háború a harmadik öt-éves tervet félbeszakította. Ennek befejezésével 282 millió mázsára számítottak.

Ipar. — A nyersolaj (petroleum) termelés 1913-ban 8 millió tonna, 1939-ben 30 millió.

Nyersacéltermelés 1913-ban 4,2 millió tonna, 1939-ben 20 millió.

A közlekedés terén is óriási eredményeket mutat fel a fiatal szocialista rendszer.

A cárizmus alatt a vasuti vonalak hossza 66000 km. A szovjeturalom alatt a második öt-éves terv végéig összesen 27000 km. új vasuti vonal épült. Közel 10000 km. vonalon fektettek le második sínpárt és majdnem ugyanannyi a villamosított vonalak hossza. S ez az óriási teljesítmény mindössze 10 esztendő alatt.

Amíg 1913-ban a mozdonyok száma 14.500, a teherkocsik száma 421.000, addig a szovjeturalom alatt 1942-ben 30.000 mozdony és 962.000 teherkocsi áll a közlekedés rendelkezésére, jóllehet az első világháború pusztításai jó részt tönkretették a cári uralom amúgy is csekély kocsiállományát.

Csak néhány kiragadott szám a sok közül s a munkának milyen titáni küzdelmét s a siker milyen hatalmas eredményt mutatja.

x **Keresek** megvételre modern, sötét hálóberendezést, egy mély gyerek-kocsit, egy sötét furniós 4 vagy 3 ajtós ruhás, esetleg kombinált szekrényt. Cím a kiadóban. 2-2

x **Gözgépet**, 25 lóerőt elcserélnék 25-ön felül lóerős szén, vagy gáz-motórral. Érdeklődni lehet Fülöp testvéreknél az Atyha melletti arcsi malomnál. 2-3

Maniu és társai bünperere

Az egész ország lakossága által élénk figyelemmel kísért összeesküvés per megkezdődött s már napok óta folyik Bukarestben.

A tartalmas és jogászai szempontból mesterműnek jellemezhető vádirat megcáfolhatatlan adatokkal és dokumentumokkal bizonyítja Maniu és társainak hazaáruló tevékenységét.

A vádirat megállapítja, hogy Maniu közönséges kémekkel volt összeköttetésben. A külügyminisztérium magasrangú tisztviselői által fontos iratokat bocsátottak a kémek rendelkezésére.

Külföldön ellenkormányt, belföldön polgárháborút készítettek elő.

A vádlottak kihallgatása meglepő

adatokat tár elő és ezekből a valószínűségekből mozaikszerűen rakódik össze Maniunak »a mosolygó ajku és keztyűs« diktátornak arcképe.

Maniu, aki szeret a »nagy demokráta« képében tetszelegni, minden lelki-furdalás nélkül kiszolgáltatta volna az országot az imperialista reakciónak, polgárháborút idézett volna elő s körülvéve magát legionárius és vasgárdista elemekkel a volt nemzetiparasztpártot teljesen a neofasizmus szolgálatába állította.

A volt nemzeti parasztpárt áruló klikkjének összeesküvés bünperével a következő számunkban részletesen fogunk foglalkozni.

Lelkes tömeg vett részt az ARLUS eddigi ünnepségein Székelyudvarhelyen

Székelyudvarhelyen az ARLUS vezetősége a szovjet román barátsági hét alkalmából sorozatos felvilágosító előadásokat rendez. Ezek az előadások színes műsorral összekötve komoly érdeklődést váltottak ki a lakosságból.

November 1-én az ARLUS célkitűzéseit magyar és román nyelven is mertetve a két előadó, ifj. Horváth József és Muica Pompiliu, rámutattak a hatalmas Szovjetunió barátságának jelentőségére és az ott megvalósított eredményekre. A műsort az iskolák tanszámái, zene-énekes és szavaltatok tették színessé. A mozitermet zsúfoltan megtöltő közönség lelkesen ünnepelte a Szovjetuniót és Sztalin generalissimust.

Ugyancsak kedves műsort állított össze a helyi dalárdák vezetősége. A dalosversenyt a kollégium tornatermében nagyszámú közönség hallgatta végig, november 2-án.

Az eddigi műsorok és előadások után még nagyobb az érdeklődés városszerte az ARLUS előadásaival

szemben.

Nov. 3-án a kereskedők és kisiparosok tartanak műsoros estét a saját színházukban, ahol Orbai János dr. fog beszélni a forradalomról.

November 4-én a moziteremben díjmentes filmbemutató lesz.

A Magyar Népi Szövetség nov. 5-én tart előadást a moziteremben, ahol az értelmiségiek helyzetét a Szovjetunióban ismerteti Tutel Andor tanár.

November 6-án a Demokrata Nők rendeznek színes műsorral előadást. Az októberi forradalom évfordulójának méltatását a Szabadságtéren tartják meg nov. 7-én, ahol román nyelven Dinulescu Filip őrnagy és magyar nyelven László Béla mondja az ünnepi beszédet.

A szabadtéri ünnepség d. e. fél 11-órakor kezdődik és a műsor után ünnepélyes elvonulás lesz a szovjet hősök sírja előtt.

Délután kedvező idő esetén az OSP rendezésében sportünnepély lesz.

Tiltakozás a súlyos adóztatás ellen

A vármegye egész területéről a demokratikus szervezeteket a panaszok ezreivel árasztják el, amelyek az embertelen adókövetésekről és azok behajtásáról szólnak. A politikai szervezetek az adókövetések körüli sérelmeket igyekeznek orvosolni.

A napokban a város kisiparossága és munkássága tartott tiltakozó nagygyűlést, amelyen többek között felszólalt Keintzel József RKP titkársági tag és Dobos Ferenc polgármester. Beszédekben rámutattak a pénzügyi kormányzat — élén a pénzügyminiszterrel — azon tevékenységére, amely által az ország terheit a munkásokra, a föld dolgozó népeinek a vállaira rakja ahelyett, hogy a gazdagokat adóztatná meg. A pénzügyi kormányzatnak eme régi, reakciós pénzügyi politikája méltán kelt felháborodást az ország dolgozó népében, amely ragaszkodik a sürgős adóreformhoz és a pénzügyi kormányzatnak a megtisztításához. Ezt a politikát: a kisemberek kiszákmányolását, párnáknak és egyéb tárgyaiknak elhurcolását, annak a liberális pártnak a pénzügyi közegei csinálják, amely a

nagybőkezűeknek, a bankároknak a pártja és amely úgy szeretné megmenteni a bankárok hatalmas vagyonát, hogy az ország terheit a dolgozó népközeire rakja.

Keintzel József és Dobos polgármester beszédei és több felszólalás után a város iparos, munkás és kereskedő lakossága néma tüntetést rendezett a pénzügyigazgatóság előtt. A kiküldötteknek Tiplea pénzügyigazgató megígérte a sérelmek orvoslását és megengedte, hogy az adót részletekben fizethessék. A tulibuzgó adóvégrehajtók ellen megtette a szükséges intézkedéseket.

x **Köszönetnyilvánítás.** Szeretett férjem elhalálozásával ért bánatomban osztozók fogadják köszönetemet. Különösen a r. k. főgimnázium tanári kara és a III., IV., V. osztályok növendékei. *Öv. Csont Lázárné és gyermekei.*

x **Csak akkumulátorral** működő modern hatlángos rádió eladó Sántha műszerésznél, Kossuth u. 35.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhely.

A Nemzeti Néppárt

udvarhelymegyei szervezete november hó 2-án tartotta meg első kongresszusát a városháza tanácstermében.

A város román nemzetiségű lakosságán kívül ott voltak a demokratikus szervek képviselői, Szilágyi Ignác megyefőnök és Dobos Ferenc polgármester.

Negreanu elnöki megnyitója után a demokratikus pártok képviselői üdvözölték a kongresszust, majd Sabău Carol főtitkár tartotta meg beszámolóját.

A beszámolóból kitént, hogy az 1947 májusában megalakult pártnak már 102 tagja van s köztük 35 nő.

Ez a fejlődés azt mutatja, hogy a párt rövidesen magában foglalja a demokráta román tisztviselő rétegeket.

Socol vezértitkár hatásos beszédében hívta fel a párttagokat a román-szovjet barátság minden téren való fontosságára s a román magyar barátság kimélyítésére.

Zaharie ezredes, a Nemzeti Néppárt brassói képviselője komoly tanulmányok beillő kül és belpolitikai értekezésében leplezte az imperializmus mesterkedéseit és Maniu és társainak immár mindenki előtt tisztán álló hazaáruló tevékenységét.

Ezután a régi vezetőség lemondott s a kongresszus egyhangulag újra megválasztotta a régi vezetőség tagjait, kibővítve új tagokkal.

A kongresszus lelkes hangulatban ért véget.

Hadifogságban

levő testvéreinktől levelet érkezték, amelyek átvehetők a MNSZ udvarhelymegyei szervezetétől. Következők részére érkezett levél: Székely Rózália, Kolozsvár, Fejedelemlé u. 14, vagy Magyarsáros község. Szabó Károly, (apja Lajos) Szentábrahám Fő uca 1 ifj. Gagyai Dániel (Borsán Juliska) Fiatfalva. Mihály Ferenc, Zeteváralja, új fűrészgár. Molnár Simon, Olasztelek. Szél Miklósné, Székelyudvarhely Orbán Balázs u. 81. Müller Józsefné, Bibarcfalva. Palkó Imréné, Kissolymos. Henter Mihályné, Parajd. Török Dénes, Székelyudvarhely. Kovács Pálné, Nagysolymos. Bartis Mártonné, Tóth Józsefné, Székelydobó. id. Balog Dénes, Rugonfalva. Dózsa B. Lajosné, Kibéd. Major I. Ferenc, Oroszhegy. Birton S. Jánosné, Székelyvécske. Bálint Ödönne, Kelemenelke. Tórkés Józsefné, Székelykeresztúr. Egyed Ignácné, Lövete. Birze Antal Székelyudvarhely.

TE TUDOD-E?

— Tudod-e, hogy a hadigondozottak tea estélyt rendeznek?

— Nem, de nem is érdekel.

— Ilyet már ne mondj, hogy nem érdekel éppen a hadigondozottak teaestélye, hisz csak ott érzed igazán jól magad. Kitűnő tea, jó műsor várja ott mindig a közönséget. Meg aztán azt is figyelmedbe ajánlom, hogy a tavaly télen is 40 szekér tűzifát osztottak szét az igazán rászorult szegény hadigondozottak között.

— Hát miért nem kezdted mindjárt így? Mert ha ez így van, úgy én sem fogom sajnálni ezt a pár lejt. És mondd csak, hol és mikor lesz az a teaestély? Mert most komolyan kezd érdekelni a dolog.

— Hát hol lenne máshol, mint a Népvédelem nagytermében.

— No és mikor?

— November hó 8-án, szombaton este 8 órai kezdettel.

— Itt a kezem, ott leszek. De nemcsak hogy ott leszek, hanem másokat is viszek magammal, hogy az idejelen is segítséget kapjanak az arra rászorult hadigondozottak. O. J.